

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ชุดที่ 7

กลุ่มสาระการเรียนรู้การอาชีพและเทคโนโลยี

เรื่อง พื้นฐานงานประดิษฐ์ใบตอง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย เรียงร้อยประเพณีสมมาน้ำคั้นเพียงเลี้ยงประทีป

โดย

นายวิชัย พ้องเสียง

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

สำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการชุดนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย และการสืบสานประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้จัดทำได้รวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับประดิษฐ์กระทงลอย และการสืบสานประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีทั้งหมด 8 ชุด ประกอบด้วย

ชุดที่ 1 เรื่อง ความรู้พื้นฐานของงานใบตอง

ชุดที่ 2 เรื่อง พับกลีบใบตอง

ชุดที่ 3 เรื่อง ประดิษฐ์ถาดใบตอง

ชุดที่ 4 เรื่อง ห่อขนมด้วยใบตอง

ชุดที่ 5 เรื่อง ห่อขนมเทียน เพียรทานบุญบารมี

ชุดที่ 6 เรื่อง ประดิษฐ์บายศรี สืบทอดประเพณี พิธีกรรม

ชุดที่ 7 เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย เรียงร้อยประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป

ชุดที่ 8 เรื่อง มูลค่าใบตองประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ งานนิทรรศการ

สำหรับเล่มนี้ เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย เรียงร้อยประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป

1. ประวัติความเป็นมาของการประดิษฐ์กระทงลอย
2. ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบกุหลาบ
3. ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบผกา

มีความชำนาญ เข้าใจในวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดนี้คงให้ประโยชน์ต่อนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อไป

วิชัย พ้องเสียง

	หน้า
คู่มือครู	1
คู่มือนักเรียน	5
บัตรเนื้อหาที่ 7 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการประดิษฐ์กระทงลอย	7
บัตรกิจกรรมที่ 7.1 เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบกุหลาบ	10
บัตรกิจกรรมที่ 7.2 เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบพกา	16
แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้	22
เฉลยแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้	27
แบบทดสอบ (ภาคปฏิบัติ)	28
บรรณานุกรม	
ประวัติผู้จัดทำ	

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ส่วนประกอบใบชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง พื้นฐานการประดิษฐ์ใบตอง ชุดที่ 7 ประกอบด้วย

- 1.1 คู่มือครู
- 1.2 คู่มือนักเรียน
- 1.3 บัตรเนื้อหา
- 1.4 บัตรกิจกรรม
- 1.5 แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ (ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ)

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เล่มนี้ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง ในการเรียน

ใช้ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย และการสืบสานประเพณี
สมมน้ำคั้นเพ็งเส่งประทีป ดังนี้

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของการประดิษฐ์กระทงลอย
- 2.2 ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบกุหลาบ
- 2.3 ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบผกา

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล ประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจ

2. ศึกษา ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ เครื่องมือวัดและประเมินผล ประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เข้าใจ

3. ก่อนสอนครูควรชี้แจงบทบาทและหน้าที่ของผู้เรียน และกำหนดข้อตกลงร่วมกัน

4. ขั้นตอนการสอนแบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เสนอความคิด

ขั้นที่ 3 ศึกษาหาความรู้

ขั้นที่ 4 ฝึกทักษะปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 ประเมินผลงาน

ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน

ขั้นที่ 7 สรุปการเรียนรู้

ขั้นที่ 8 ศึกษาเพิ่มเติมเสริมทักษะ

5. ควรดูการทำงานขณะปฏิบัติกิจกรรมของกลุ่มอย่างใกล้ชิด ถ้าเกิดปัญหา ครูควรเป็นที่ปรึกษาหรือให้คำแนะนำ ในการแก้ไขปัญหาในการเรียนได้ทันที โดยเน้นให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ และสรุปผลการเรียน

6. สรุปคะแนนลงในแบบสรุปคะแนนในแบบบันทึกการเรียนรู้ของแต่ละชุด

7. หลังจากให้นักเรียนดำเนินการกิจกรรมครบชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรียบร้อยแล้วทำการทดสอบภาคปฏิบัติ

8. ทำแบบประเมินผลการเรียนเพื่อดูแลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน

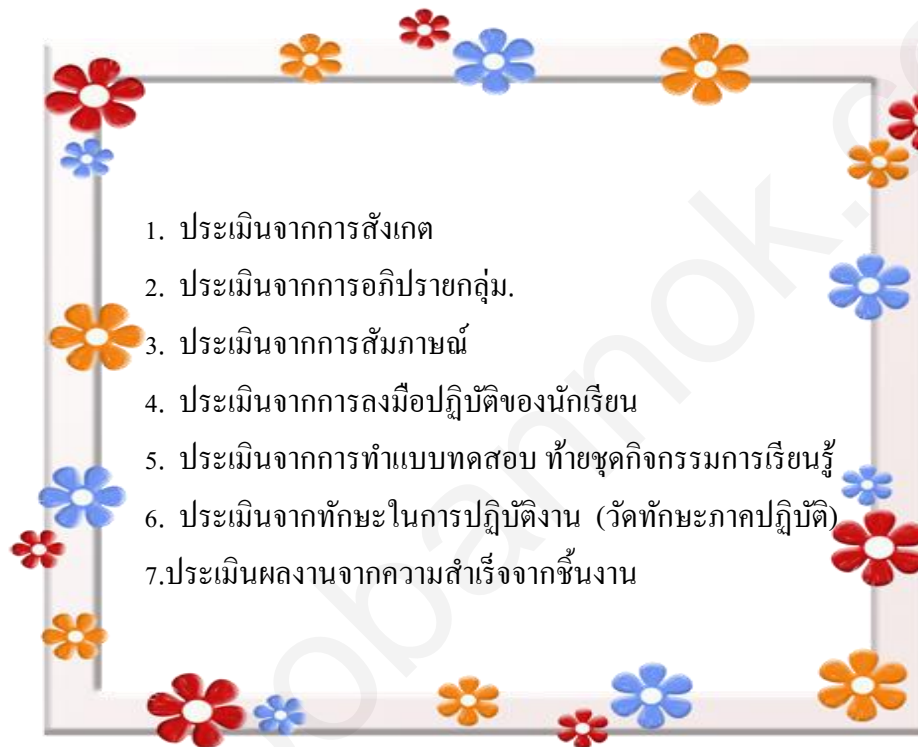

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูตรวจสอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีครบทุกกิจกรรม เช่น
 - 1.1 บัตรเนื้อหา
 - 1.2 บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรมพร้อมอุปกรณ์ประจำแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.3 แบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมเฉลย
 - 1.4 แบบบันทึกผลการปฏิบัติกิจกรรม
2. วัสดุและอุปกรณ์
3. สื่อที่ใช้ประกอบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น
 - 3.1 รูปภาพงานประดิษฐ์กระทงลอย
 - 3.2 วิดีทัศน์ที่สาธิตขั้นตอนการประดิษฐ์กระทงลอย
 - 3.3 แผ่นชาร์ตขั้นตอนการประดิษฐ์กระทงลอย

การประดิษฐ์กระทงเน้นการมีส่วนร่วมครอบครัว...ด้วยนะค่ะ

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2
 1. นักเรียนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการประดิษฐ์กระทงลอยได้
 2. นักเรียนประดิษฐ์กระทงลอยตามขั้นตอนได้ถูกต้องสวยงามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
 3. นักเรียนใช้และเก็บรักษาเครื่องมือในการประดิษฐ์กระทงลอยได้ถูกวิธีและปลอดภัย
 4. นักเรียนให้ความร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ รับผิดชอบ และประหยัด
 5. นักเรียนนำผลงานประดิษฐ์กระทงลอยไปใช้ในกิจกรรมประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส้งประเพณีได้
6. นักเรียนสามารถพื่อนรางวัลสมมาน้ำคั้นเพ็งเส้งประเพณีได้
3. นักเรียนรับเอกสารและอุปกรณ์จากครู ดังนี้
 - 3.1 คู่มือนักเรียน
 - 3.2 บัตรความรู้ ได้แก่
 - 3.2.1 บัตรเนื้อหาที่ 7.1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการประดิษฐ์กระทงลอย
 - 3.3 บัตรกิจกรรม ได้แก่
 - 3.3.1 บัตรกิจกรรมที่ 7.1 เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบกุหลาบ
 - 3.3.2 บัตรกิจกรรมที่ 7.2 เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบพกา

มาประดิษฐ์กระทงลอยกับ
พวกเรานะครับ ...
ได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติ...

บทบาทของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. อ่านคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งของกิจกรรมที่ละขั้นตอนอย่างละเอียด
2. ดำเนินการกิจกรรม ตามบัตรกิจกรรม ให้ครบทุกกิจกรรม
3. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติตามกิจกรรม อย่างจริงจัง ไม่ทำความรบกวนผู้อื่น
ไม่ชวนเพื่อนในกลุ่มเล่นและส่งเสียงดัง
4. เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมแล้วให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์เข้าที่
ทำความสะอาด และจัดเก็บโต๊ะเก้าอี้ ให้เรียบร้อย

บัตรเนื้อหาที่ 7.1

ประวัติความเป็นมาของประเพณีลอยกระทง

วันลอยกระทง เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของชาวไทย ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ตามปฏิทินจันทรคติไทย ตามปฏิทินจันทรคติล้านนา “มักกะ” ตกอยู่ในราวเดือนพฤศจิกายน ตามปฏิทินสุริยคติ ประเพณีนี้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์และขอขมาต่อพระแม่คงคาบางหลักฐานเชื่อว่าเป็นการบูชารอยพระพุทธบาทที่ริมฝั่งแม่น้ำนัมทามหานที และบางหลักฐานก็ว่าเป็นการบูชาพระอุปคุตอรหันต์หรือพระมหาสาวก สำหรับประเทศไทยประเพณีลอยกระทงได้กำหนดจัดในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่ติดกับแม่น้ำ ลำคลอง หรือ แหล่งน้ำต่าง ๆ ซึ่งแต่ละพื้นที่ก็จะมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจแตกต่างกันไป

ในวันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ “กระทง” จากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตบแต่งเป็นรูปคล้ายดอกบัวบาน ปักธูปเทียน และนิยมตัดเล็บ เส้นผม หรือใส่เหรียญกษาปณ์ลงไปในกระทง แล้วนำไปลอยในสายน้ำ (ในพื้นที่ติดทะเล ก็นิยมลอยกระทงริมฝั่งทะเล) เชื่อว่าเป็นการลอยเคราะห์ไป นอกจากนี้ยังเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการบูชาและขอขมาพระแม่คงคาด้วย

ประเพณีในท้องถิ่น

จังหวัดร้อยเอ็ด มีชื่องานประเพณีว่า “สมมน้ำคั้นเพ็ง เสง่ประทีป” ตามภาษาถิ่นมีความหมายถึงการขอขมาพระแม่คงคา ในคืนวันเพ็ญเดือนสิบสอง การประกวดประทีปโคมไฟและกระทงอันสวยงาม มีการจำลองแห้วเมืองสาเกตุนครทั้ง ๑๑ หัวเมือง

จังหวัดร้อยเอ็ดจัดงานประเพณี ลอยกระทง ซึ่งเป็นชื่อเดิม และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นงาน “สมมน้ำคั้นเพ็ง เสง่ประทีป” เมื่อปี 2542 ครั้งนี้จัดงานเป็นปีที่ 15 จังหวัดร้อยเอ็ดได้รับพระราชทานพระประทีปจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ อัญเชิญลงลอยในบึงพลาญชัย กำหนดให้ส่วนราชการ สถานศึกษา องค์กรเอกชนและชาวคุ้มวัดต่าง ๆ จัดทำกระทงใหญ่ทั้งประเภท ก ประเภท ข เส้นผ่านศูนย์กลางไม่ต่ำกว่า 1.50 เมตรและไม่ต่ำกว่า 1.00 เมตร ตามลำดับ รวมจำนวน 80 กระทง เพื่อเข้าประกวดลงลอยน้ำ เพื่อสร้างสีสันโดยรอบบึงพลาญชัยอย่างสวยงามตระการตา นอกจากนั้นยังได้ชมขบวนอัญเชิญพระประทีปและถ้วยพระราชทาน จากศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด

เวลา 19.00 น.เป็นพิธีเปิดงาน จากขบวนแห่กระทงประทีป 12 หัวเมืองอันประกอบด้วยขบวนเมือง
สาเกตนคร ติดตามด้วยขบวนอีก 11 หัวเมือง ทางทิศเหนือคือเมืองเชียงเหียน เมืองสีแก้ว เมืองฟ้าแดด หัว
เมืองตะวันออกคือ เมืองเชียงดี เมืองเชียงขวาง เมืองไฟ หัวเมืองทิศใต้คือ เมืองทอง เมืองบัว ส่วนหัวเมืองทาง
ทิศตะวันตกคือเมืองหงส์ เมืองทองและเมืองเปลือย

นอกจากนี้ ภายในงานมีการจัดกิจกรรม ได้แก่ การประกวดกระทงอนุรักษ์, การประกวดขบวนแห่
กระทงประทีปใหญ่, การประกวดกระทงประทีปใหญ่, การประกวดธิดาสาเกตนคร และการแสดง แสง เสียง
ตำนานเมืองร้อยเอ็ด และยังมีการแข่งขัน รำวงสมมาน้ำคั้นเพ็งเส้งประทีป

(รำวงสมมาน้ำคั้นเพ็งเส้งประทีป)

คุณค่า ประเพณีลอยกระทง นับเป็นประเพณีที่มีคุณค่าต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และศาสนา

๑. คุณค่าต่อครอบครัว ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

๒. คุณค่าต่อชุมชน ทำให้เกิดความสัมพันธ์สามัคคีในชุมชน

๓. คุณค่าต่อสังคม ทำให้ความเอื้ออาทรต่อสิ่งแวดล้อม ด้วยการช่วยกันรักษาความสะอาดแม่น้ำ ลำ
คลอง โดยการขูด ลอก เก็บขยะในแม่น้ำลำคลองให้สะอาด และไม่ทิ้งสิ่งปฏิกูลลงไปในแม่น้ำลำคลอง

๔. คุณค่าต่อศาสนา ช่วยกันบำรุงศาสนา เช่น ทางภาคเหนือ ลอยกระทงเพื่อเป็นการบูชารอยพระ
พุทธบาทของพระพุทธเจ้า และยังจัดให้มีการทำบุญให้ทาน การปฏิบัติธรรม และฟังเทศน์ด้วย

ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันของการลอกกระทง

๑. การจุดดอกไม้ไฟ ประทัด หรือพลุ โดยเฉพาะเด็กและวัยรุ่น จุดเล่นกันอย่างคึกคักมองไม่เป็นที่ เป็นทาง ไม่ระมัดระวัง จุดเล่นตามถนนหนทาง โดยไม่คำนึงถึงอันตรายที่จะเกิดแก่ผู้คนและยานพาหนะที่สัญจรไปมา และอาจเป็นสาเหตุให้เกิดเพลิงไหม้บ้านเรือนได้

๒. การประกวดนางนพมาศ ให้ความสำคัญมากเกินไป ถือเป็นกิจกรรมหลักของประเพณี ซึ่งที่แท้จริงแล้วไม่ใช่แก่นแท้ของประเพณีเลย เป็นเพียงกิจกรรมที่เสริมขึ้นมาภายหลัง เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว

๓. การประดิษฐ์กระทง สมัยก่อนใช้วัสดุพื้นบ้านหรือตามธรรมชาติ เช่น ทำจากใบตอง หยวกกล้วย ซึ่งเป็นวัสดุย่อยสลายง่าย แต่ปัจจุบันกลับนิยมใช้วัสดุโฟม ซึ่งย่อยสลายยาก ทำให้แม่น้ำลำคลองสกปรก น่าเหม็น เกิดมลภาวะเป็นพิษ

การออกแบบกระทงลอย

เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และทักษะหลายด้านซึ่งคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับการออกแบบกระทงลอยจากธรรมชาติเป็นการสร้างสรรค์กระทงลอยที่มีรูปแบบแปลกใหม่รวมไปถึงการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่แปลกใหม่และหลากหลายประเภท ทำให้กระทงลอยมีสีสันและความสวยงามที่ไม่เหมือนใคร โดยมีหลักการออกแบบดังนี้

๑. ความสวยงาม โดยมีการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่มีสีสันที่สวยงามสะดุดตาและส่วนประกอบของกระทงลอยมีความละเอียดประณีต

๒. ความหลากหลาย โดยการเน้นที่เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หลากหลายประเภทและส่วนประกอบมีความหลากหลายเพื่อให้กระทงมีความน่าสนใจมากขึ้น

๓. ความแปลกใหม่ เป็นการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่แปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับของเดิมและกระทงมีรูปแบบและส่วนประกอบที่ออกแบบขึ้นมาใหม่มีความแปลกใหม่ โดยไม่ซ้ำกับรูปแบบเดิม เพื่อให้กระทงลอยมีความสร้างสรรค์ที่ไม่เหมือนใคร

๔. ความประหยัด เลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ใกล้ตัวหรือสามารถหาได้ง่าย ช่วยทำให้ประดิษฐ์กระทงลอยจากวัสดุธรรมชาติได้อย่างประหยัดและใช้วัสดุธรรมชาติได้อย่างคุ้มค่าที่สุด

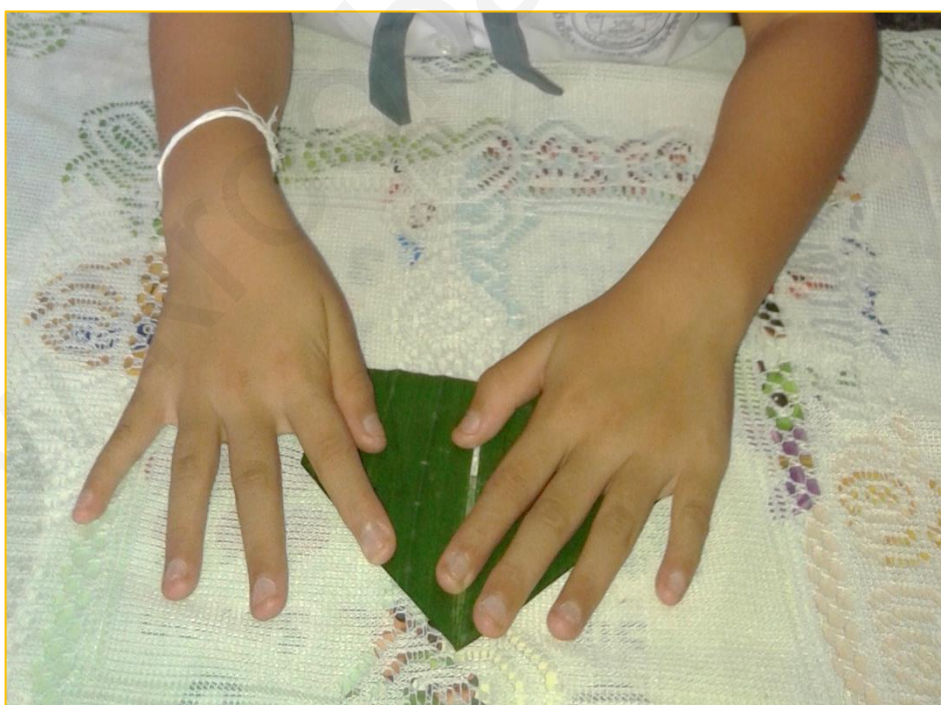

บัตรกิจกรรมที่ 7.1
เรื่อง การประดิษฐ์กระทงลอยกลีบกุหลาบ

1. นำใบตองมาฉีกตามต้องการให้เท่ากัน

2. พับด้านซ้ายลงให้ตั้งฉาก และพับด้านขวาลงเหมือนกันให้เป็นรูปสามเหลี่ยม

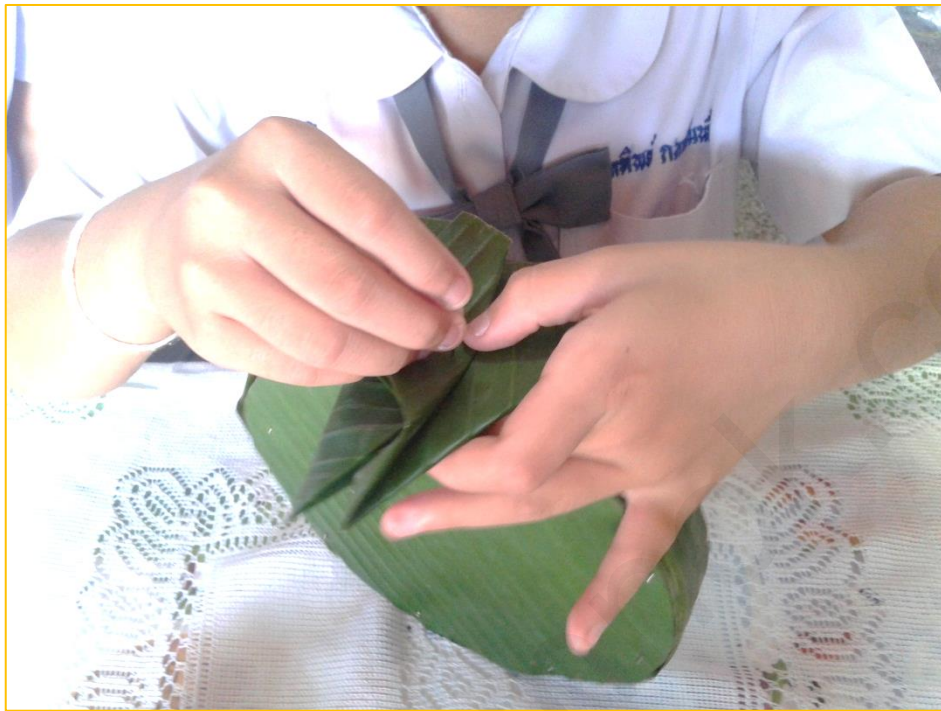
3. จากนั้นให้พับครึ่ง จะกลายเป็นสามเหลี่ยมที่เล็กลง

4. ต่อมา ให้นำมาต่อกัน ดังภาพ และพับปีกด้านซ้ายไปด้านขวา ดังภาพ

5. พับต่อกันเสร็จแล้วให้นำมาปักเรียงลงบนฐานให้สวยงาม

6. เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำดอกไม้มาตกแต่งตามใจชอบ

7. ชิ้นงานเสร็จสมบูรณ์

บัตรกิจกรรมที่ 7.2
เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอยกลีบผกา

1. ตัดใบตองให้เท่า ๆ กัน

2. พับด้านซ้ายลงให้ตั้งฉาก

3. และพับด้านขวาตามลงไป

4. เมื่อพับเสร็จแล้วให้นำมาซ้อนกันแล้วเย็บด้วยลวดเย็บกระดาษ

5. นำมาเรียงให้รอบ ๆ ให้สวยงาม

6. ตกแต่งด้วยดอกไม้ให้สวยงาม

7. ชิ้นงานเสร็จสมบูรณ์

แบบฝึกหัดชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดที่ 7

เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย เรียงร้อยประเพณี สมมน้ำคั้นเพ็ง เสิ้งประทีป

ชื่อ – นามสกุล ชั้น เลขที่

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง โดยเขียนเครื่องหมาย / หน้าคำตอบที่ถูกต้อง และเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ผิด (10 คะแนน)

- 1. วันลอยกระทง เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของชาวไทย
- 2. วันลอยกระทง ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน 3 ตามปฏิทินจันทรคติไทย
- 3. มีความเชื่อว่าการลอยกระทง เป็นการบูชาและขอขมาพระแม่คงคา
- 4. จังหวัดร้อยเอ็ด มีชื่องานประเพณีลอยกระทงว่า “สมมน้ำคั้นเพ็ง เสิ้งประทีป”
- 5. คุณค่าต่อครอบครัว คือ ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน
- 6. กระทงดอกไม้ กระทงลอย พานพุ่ม แจกันดอกไม้ ล้วนมาจากวัสดุธรรมชาติ
- 7. ทางภาคเหนือ ลอยกระทงเพื่อเป็นการบูชาเทพยดา ผีสง นางไม้
- 8. โฟม ทำให้น้ำล้นคลองสกปรก เน่าเหม็น เกิดมลภาวะเป็นพิษ ทางน้ำ
- 9. เมืองร้อยเอ็ดมีหัวเมืองอยู่ 5 หัวเมือง
- 10. จังหวัดร้อยเอ็ดได้รับพระราชทานพระประทีปจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ อัญเชิญลงลอยในบึงพลาญชัย

แบบฝึกหัดชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดที่ 7

เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย เรียงร้อยประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป

ชื่อ – นามสกุล ชั้น เลขที่

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง โดยเขียนเครื่องหมายกากบาท X ทับอักษร ก ข ค ง ที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (10 คะแนน)

๑.วันลอยกระทง เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของประเพณีใด

ก. ประเทศจีน	ข. ประเทศไทย
ค. ประเทศอิตาลี	ง. ประเทศสเปน

๒.วันลอยกระทง เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของชาวไทย ตรงกับวันใด ตามปฏิทินจันทรคติไทย

ก. ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๑๒	ข. แรม ๘ ค่ำ เดือน ๑๒
ค. ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒	ง. แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒

๓.ในวันลอยกระทง ผู้คนจะพากันทำ “กระทง” จากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตบแต่งเป็นรูปคล้ายดอกไม้ชนิดใด

ก. ดอกบัวบาน	ข. ดอกชบา
ค. ดอกเข็ม	ง. ดาวเรือง

๔.ตามความเชื่อประเพณีลอยกระทงกำหนดขึ้นเพื่อสิ่งใด

ก. เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์และขอขมาต่อพระแม่ธรณี
ข. เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์และขอขมาต่อพระแม่คงคำ
ค. เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์และขอขมาต่อพระแม่คงคา
ง. เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์และขอขมาต่อพระแม่ตานี

๕.ประเพณีลอยกระทงมีคุณค่าต่อครอบครัวของเราอย่างไร

ก. เพื่อช่วยกันบำรุงศาสนา
ข. เพื่อทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน
ค. เพื่อทำให้ความเอื้ออาทรต่อสิ่งแวดล้อม
ง. เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การประดิษฐ์กระทง

๖. ปัญหาใดบ้างที่เกิดขึ้นในวันลอยกระทง

- ก. การจุดดอกไม้ไฟ ประทัด หรือพลุ
- ข. การเปิดไฟส่องสว่าง
- ค. การทำบุญตักบาตร
- ง. การฟังเทศน์

๗. หลักของการออกแบบกระทงลอยจากวัสดุธรรมชาติคืออะไรบ้าง

- ก. ความสวยงาม ความหรูหรา ความแปลกใหม่ ความประหยัด
- ข. ความสวยงาม ความหลากหลาย ความแปลกใหม่ ความประหยัด
- ค. ความสวยงาม ความหลากหลาย ความแปลกใหม่ ความสดใหม่
- ง. ความสวยงาม ความหลากหลาย ความคงทน ความประหยัด

๘. กระทงจากวัสดุธรรมชาติมีส่วนประกอบสำคัญคือข้อใด

- ก. ฐาน และก้านกล้วย
- ข. ฐาน และ ใบไม้
- ค. ฐาน และ เกสรดอกไม้ต่าง ๆ
- ง. ฐาน และกลีบดอกแต่ง

๙. กระทงจากวัสดุธรรมชาติ ส่วนของฐานของกระทงนิยมใช้สิ่งใด

- ก. โฟม และ ก้านของผักตบชวา
- ข. ลำต้นของต้นกล้วย และ ฟองน้ำ
- ค. ขันพลาสติก และ ก้านของผักตบชวา
- ง. ลำต้นของต้นกล้วย และ ก้านของผักตบชวา

๑๐. ข้อใดคือความสำคัญของประเพณีลอยกระทง

- ก. การรักษาสีธรรม
- ข. สืบทอดสืบสานคุณธรรม
- ค. การเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามของไทย
- ง. การช่วยบำรุงท้องถิ่น

แบบฝึกหัดชุดกิจกรรมการเรียนรู้

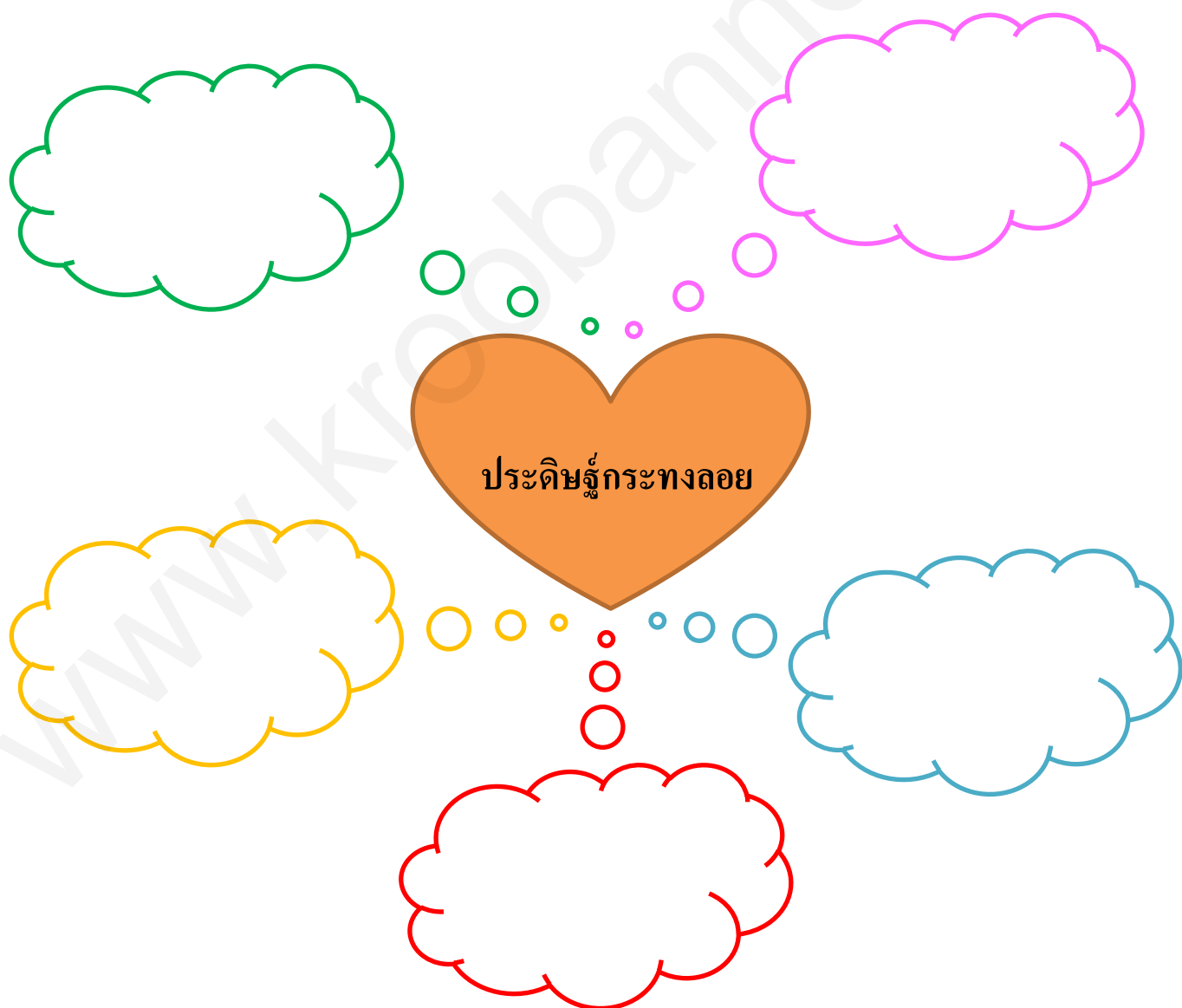
ชุดที่ 7

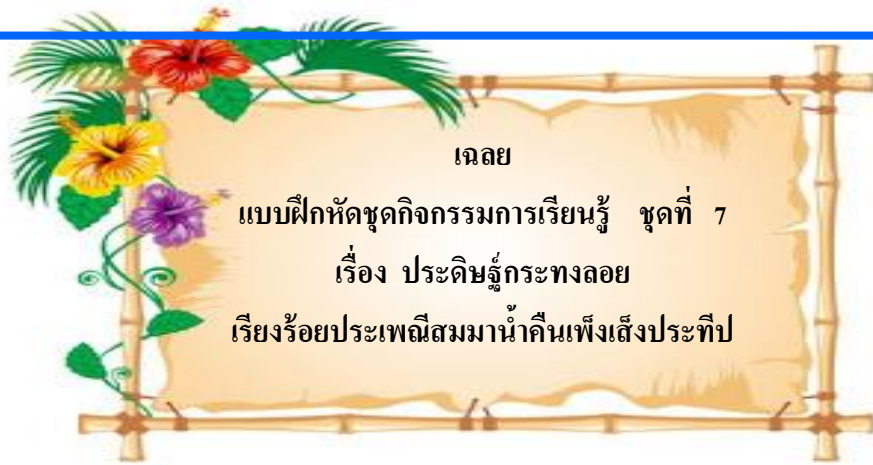
เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย เรียงร้อยประเพณีสมมาน้ำคั้นเพ็งเส็งประทีป

ชื่อ - นามสกุล ชั้น เลขที่

ตอนที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียน เขียน แผนผังความคิด เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย

ตอนที่ 1			
1.	ถูก	6.	ถูก
2.	ผิด	7.	ผิด
3.	ถูก	8.	ถูก
4.	ถูก	9.	ผิด
5.	ถูก	10.	ถูก

ตอนที่ 2			
1.	ข	6.	ก
2.	ค	7.	ข
3.	ก	8.	ง
4.	ค	9.	ง
5.	ง	10.	ค

ตอนที่ 3

ประดิษฐ์กระทงลอย

ตามคู่มือของผู้สอน

แบบทดสอบ (ภาคปฏิบัติ) ท้ายชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7
เรื่อง ประดิษฐ์กระทงลอย เรียงร้อยประเพณีสมมน้ำคั้นเพ็งเส้งประทีป

บัตรคำสั่ง

คำชี้แจง ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติงานใบตอง
(คะแนนเต็ม 20 คะแนน) ใช้เวลา (1 ชั่วโมง)

ให้นักเรียนแต่ละคนทำตามคำสั่งต่อไปนี้

- ❖ ประเพณีสมมน้ำคั้นเพ็งเส้งประทีป
- ❖ ให้ประดิษฐ์กระทงลอย

บรรณานุกรม

ครูทิสนา . (2552). แนะนำการพับใบตอง.วันที่ค้นข้อมูล 13 สิงหาคม 2557, เข้าถึงได้จาก

www.thaigoodview.com

เบญจมาศ ศิลาชัย .งานใบตอง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2543.

ภัทรารุช ทองแย้ม.กลีบบัว กรุงเทพฯ: แม่บ้าน, ม.ป.ป.

ปรีชญญา แพนงคค วัฒนธรรมการจัดพานไหว้ครู. กรุงเทพฯ: แม่บ้าน, ม.ป.ป.

มณีนรัตน์ จันทะพะลิน. หนังสือชุดมรดกไทย เล่มที่ 3 ฉบับปรับปรุง งานใบตอง. กรุงเทพฯ : อมรินทร์
พริ้นติ้ง กรุ๊ป, 2531.

ประไพ บัวสุคนธ์ . งานใบตอง ชุดภาชนะใบตอง. กรุงเทพฯ: อินเตอร์ลิงก์ โปรชายน์, 2547.

ภัทรพร จันทรมณี . ร้อยพรรณนาพฤกษา กล้วย . กรุงเทพฯ: วาดศิลป์, 2550.